Republika Hrvatska
Općinski sud u Zadru
Stalna služba u Benkovcu
Benkovac, Ulica Stjepana Radića 10

Poslovni broj: P-547/2017-136
(P-1730/2020)

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Općinski sud u Zadru, Stalna služba u Benkovcu, po sutkinji Božani Mihalj, u pravnoj stvari tužiteljica 1. Vesne Trošelj, OIB: 37094130247, Starigrad, Stipana Bušljete 11 i 2. Vesele Pavlić, OIB: 00910984533, žena Josipa, Starigrad, Stipe Bušljete 12, zastupanih po punomoćnici mr. sc. Gordani Šimunov, odvjetnici u Zadru, protiv tužene Helene Radić, OIB: 69854989283, Zagreb, Zagorska 22, zastupane po punomoćnici Martini Marušić Majica, odvjetnici u Zadru, radi utvrđenja prava služnosti i uknjižbe te pravnoj stvari protutužiteljice Helene Radić, OIB: 69854989283, Zagreb, Zagorska 22, zastupane po punomoćnici Martini Marušić Majica, odvjetnici u Zadru, protiv protututuženica 1. Vesne Trošelj, OIB: 37094130247, Starigrad, Stipana Bušljete 11 i 2. Vesele Pavlić, OIB: 00910984533, Starigrad, Stipe Bušljete 12, zastupanih po punomoćnici mr. sc. Gordani Šimunov, odvjetnici u Zadru, radi prestanka uznemiravanja i ukidanja prava stvarne služnosti, nakon glavne i javne rasprave zaključene 30. rujna 2026. u prisutnosti punomoćnice tužitelja-protutuženika, tuženice-protutužiteljice osobno te punomoćnice iste, na ročištu radi objave presude 6. studenog 2026.

p r e s u d i o j e

I. Usvaja se tužbeni zahtjev tužiteljice – protutuženice 1. Vesne Trošelj koji glasi:

„1. Utvrđuje se da u korist nekretnina oznake č.zem. 4372/1 k.o. Starigrad površine 820 m2 (č.zem. 4372/1 površine 449 m2 i č.zem. 4372/3 površine 371 m2, a koje su od iste nekretnine nastale parcelacijom i provedbom Prijavnog lista Ureda za katastar Zadar u zemljišnim knjigama dana 24.02.2022.g. pod brojem Z-5139/2022), i č.zem. 4372/2 površine 54m2 k.o.Starigrad, kao povlasnih nekretnina, a na teret dijela č.zem. 4366 k.o.Starigrad, koji je dio nekretnine na skici sudskog očevida izrađenoj dana 10.rujna 2021.godine od strane ovlaštenog sudskog vještaka za geodeziju Frane Vlatkovića označen žutom bojom i omeđen likom i slovima A-B-C-D-E-F-G-H-I-J-A na skici opisan kao put širine 1m, ukupne površine 21m2 kao poslužne nekretnine, koja je skica sastavni dio ove presude, postoji pravo služnosti prolaza što je tužena dužna

priznati i trpjeti upis opisanog prava stvarne služnosti prolaza u zemljišnoj knjizi za k.o. Starigrad, sve u roku od 15 dana.“

II. Usvaja se tužbeni zahtjev tužiteljice – protutuženice 2. Vesele Pavlić u dijelu koji glasi:

1. Utvrđuje se da u korist nekretnina oznake č.zem. 4372/1 k.o. Starigrad površine 820 m2 (č.zem. 4372/1 površine 449 m2 i č.zem. 4372/3 površine 371 m2, a koje su od iste nekretnine nastale parcelacijom i provedbom Prijavnog lista Ureda za katastar Zadar u zemljišnim knjigama dana 24.02.2022.g. pod brojem Z-5139/2022), i č.zem. 4372/2 površine 54m2 k.o.Starigrad, kao povlasnih nekretnina, a na teret dijela č.zem. 4366 k.o.Starigrad, koji je dio nekretnine na skici sudskog očevida izrađenoj dana 10.rujna 2021.godine od strane ovlaštenog sudskog vještaka za geodeziju Frane Vlatkovića označen žutom bojom i omeđen likom i slovima A-B-C-D-E-F-G-H-I-J-A na skici opisan kao put širine 1m, ukupne površine 21m2 kao poslužne nekretnine, koja je skica sastavni dio ove presude, postoji pravo služnosti prolaza, dok se u preostalom dijelu točke 1. tužbenog zahtjeva odbija kao neosnovan.

III. Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev tužiteljica – protutuženica u točki 2. koji glasi:

„2.Nalaže se tuženoj Heleni Radić, OIB: 69854989283, Zagreb, Zagorska 22 dopustiti tužiteljima u zemljišnim knjigama upis prava služnosti prolaza na teret dijela poslužne č.zem 4366 koji je dio na slici sudskog očevida izrađenoj dana 10.rujna 2021.godine od strane ovlaštenog sudskog vještaka za geodeziju Frani Vlatkoviću označen žutom bojom i omeden likom i slovima A-B-C-D-E-F-G-H-I-J-A, opisan na skici kao put širine 1m, ukupne površine 21m2 u korist povlasnih nekretnina oznake č.zem. 4372/1 površine 820m2 (č.zem. 4372/1 površine 449m2 i č.zem. 4372/3 površine 371m2, a koje su od iste nekretnine nastale parcelacijom i provedbom Prijavnog lista , te č.zem. 4372/2 površine 54m2 , koja je skica sastavni dio ove presude, sve u roku od 15 dana.“

IV. Odbija se kao neosnovan glavni protutužbeni zahtjev tuženice – protutužiteljice Helene – Radić koji glasi:

„Tužiteljima-protutuženicima nalaže se da prestanu uznemiravati tuženicu-protutužiteljicu u ostvarivanju vlasničkih prava glede nekretnine označene kao kat.čest. 4366 k.o. Starigrad, na način da prestanu koristiti dio nekretnine oznake čest.zem. 4366 k.o. Starigrad, tako da istim prolaze te da na bilo koji drugi način svojataju to pravo, koji dio je na skici sudskog očevida održanog u ovoj pravnoj 10.rujna 2021., koju je sačinio Frane Vlatković dipl.ing.geod., prikazan točkama A-B-C-E-F-G-H-I-J-A, obojan žutom bojom, površine 21 m2, koja skica je sastavni dio ove presude, kao i tuženici-protutužiteljici naknaditi parnični trošak, uvećan za zakonsku zateznu kamatu koja teče od donošenja prvostupanjske presude, sve u roku od 15 dana.“

V. Usvaja se eventualno kumulirani protutužbeni zahtjev u dijelu koji glasi:

Ukida se pravo služnosti prolaza preko nekretnine oznake kat.čest. 4366 k.o. Starigrad kao poslužne nekretnine u korist svagdašnjeg vlasnika nekretnine označene kao kat. čest. 4372/1 k.o. Starigrad, kao povlasne nekretnine, koja služnost je na skici sudskog očevida održanog u ovoj pravnoj stvari 10.rujna 2021. , koju je sačinio Frane Vlatković,

dipl. ing.geod. prikazana točkama A-B-C-E-F-G-H-I-J-A, obojana žutom bojom, površine 21 m2, koja skica je sastavni dio ove presude, slijedom čega se tužiteljici-protutuženici ad. 2. Veseli Pavlić zabranjuje da prolazi preko čest.zem. 4366 k.o. Starigrad, kao i da na bilo koji drugi način koristi istu nekretninu.

VI. Odbija se kao neosnovan eventualno kumulirani protutužbeni zahtjev tuženice – protutužiteljice Helene – Radić u dijelu koji glasi:

Ukida se pravo služnosti prolaza preko nekretnine oznake kat.čest. 4366 k.o. Starigrad kao poslužne nekretnine u korist svagdašnjih vlasnika nekretnina označenih kao kat.čest. 4372/2 i kat.čest. 4372/3 sve k.o. Starigrad, sve kao povlasnih nekretnina, koja služnost je na skici sudskog očevida održanog u ovoj pravnoj stvari 10.rujna 2021., koju je sačinio Frane Vlatković, dipl. ing.geod. prikazana točkama A-B-C-E-F-G-H-I-J-A, obojana žutom bojom, površine 21 m2, koja skica je sastavni dio ove presude, slijedom čega se tužiteljici-protutuženici ad. 1. Vesni Trošelj zabranjuje da prolazi preko čest.zem. 4366 k.o. Starigrad, kao i da na bilo koji drugi način koristi istu nekretninu, kao i tuženici-protutužiteljici naknaditi parnični trošak, uvećan za zakonsku zateznu kamatu koja teče od donošenja prvostupanjske presude sve u roku od 15 dana.

VII. Nalaže se tuženici – protutužiteljici Heleni Radić da tužiteljici – protutuženici ad. 1. Vesni Trošelj naknadi parnični trošak u iznosu 2.379,63 eura, u roku od 15 dana, dok se u preostalo dijelu zatraženi trošak odbija kao neosnovan.

VIII. Odbija se zatraženi parnični trošak tužiteljice– protutuženice ad. 2. Vesele Pavlić kao neosnovan.

r i j e š i o j e

I. Odbija se prijedlog tužiteljica – predlagateljica osiguranja za određivanjem privremene mjere koja glasi:

RJEŠENJE

Radi osiguranja nenovčane tražbine tužitelja Ad 1) Trošelj Vesne, OIB: 37094130247, Starigrad, Stipana Bušljete 11, Ad 2) Vesele Pavlić žena Josipa, OIB: 00910984533, Starigrad, određuje se

privremena mjera

zabranom tuženoj Heleni Radić, OIB: 69854989283, Zagreb, Zagorska 22 izvođenje bilo kakvih radova, postavljanjem bilo kakvih zapreka ili bilo kakvim smetanjem tužitelja za korištenjem dijela čest.zem. 4366 k.o. Starigrad kao prolazom do mora.

II. Nalaže se tuženoj da u roku od 24 sata računajući od dana dostave ovog rješenja s dijela č.zem. 4366 k.o. Starigrad ukloni preostalo razbacano kamenje te predmetni dio nekretnine koji predstavlja prolaz do mora dovede u prvotno stanje.

III. Tuženoj se obveza nečinjenja zaprječuje novčanom kaznom od 10.000,00 kuna ili kaznom zatvora od 30 dana.

IV. Ukoliko tužena ne postupi po ovom rješenju sud će na prijedlog tužitelja tuženoj izreći novčanu kaznu ili kaznu zatvora kojom je zaprijetio.

V. Ova privremena mjera ostaje na snazi do pravomoćnog okončanja ovog parničnog postupka ili do drukčije odluke suda.

VI. Dužna je tužena naknaditi tužiteljima troškove ovog postupka, sve u roku od dana.“

VII. Odbija se prijedlog tuženice - predlagateljice osiguranja za određivanjem privremene mjere koja glasi:

„Radi osiguranja nenovčane tražbine, određuje se privremena mjera zabranom protivnicima osiguranja, tužiteljima – protutuženicima, da poduzimaju radnje na čest. zem. 4366 k.o. Starigrad koje mogu nanijeti štetu predlagateljici osiguranja, tuženici – protutužiteljici, te zabranom predloženicima osiguranja, tužiteljima – protutuženicima da poduzimaju bilo kakve radnje kojima bi se izvršile promjene na nekretnini oznake čest. zem. 4366 k.o. Starigrad u vlasništvu tuženice – protutužiteljice pod prijetnjom izricanja novčane kazne u iznosu od 50.000,00 kn svakome, a u slučaju nepoštivanja ovog rješenja i izvršenjem zapriječene novčane kazne, a ako i pokraj toga predloženici osiguranja, tužitelji – protutuženici, budu htjeli na bilo koji način poduzimati kakve radove na ovoj nekretnini i pod prijetnjom izricanja kazne zatvora.

Određuje se zabilježba ove zabrane u zk. ulošku broj 319 k.o. Starigrad.

Ova privremena mjera trajat će do pravomoćnosti odluke u predmetu Općinskog suda u Zadru posl.br. P-547/17 ili do drugačije odluke suda ako se promijene okolnosti pod kojima je mjera određena."

Obrazloženje

1. U ovoj pravnoj stvari tužbu su, 29. ožujka 2017. podnijele Vesna Trošelj, Vesela Pavlić, Mladen Poljak, Ornela Poljak, Ana Vucić, Ivan Vucić, Marija Barić, Ante Fešte, Miranda Fešte, protiv tuženice Helene Radić, radi utvrđenja i uknjižbe prava stvarne služnosti, a tuženica Helena Radić, 11. rujna 2018. podnijela je protutužbu protiv Vesne Trošelj, Vesele Pavlić i dr., radi prestanka uznemiravanja i ukidanja prava stvarne služnosti. U odnosu na ostale stranke, postupak je pravomoćno okončan sudskom nagodbom posl.br. P-547/2017, P-1730/2020 od 6. lipnja 2022., odnosno rješenjem o povlačenju tužbe odnosno protutužbe. U konačnici predmetom postupka samo je tužbeni zahtjev Vesne Trošelj i Vesele Pavlić, odnosno protutužbeni zahtjev Helene Radić.

2. Tužiteljice u tužbi i tijekom postupka navode da su stvarne vlasnice i posjednice č.zem. 4372/1 i 4372/2 k.o. Starigrad, te se više od pedeset godina, pored ostalih nekretnina, služe i rubnim dijelom č.zem. 4366 vlasništvo tuženice kao prolazom do mora. Predlažu sudu utvrditi da u korist njihovih č.zem. 4372/1 i č.zem. 4372/2 k.o. Starigrad, kao povlasnih, postoji pravo služnosti na teret dijela č.zem. 4366 iste k.o., kao poslužne, uz dužnost tuženice to priznati, omogućiti im korištenje tog

prava, te dopustiti u zemljišnoj knjizi, time da će tužbeni zahtjev urediti po provedenom uviđaju.

3. Tuženica osporava tužbu i tužbeni zahtjev ističući da navodi o pravu služnosti ne proizlaze iz zemljišne knjige, budući isto nije upisano; da č.zem 4366 od kad ju je stekla, nikad nije bila opterećena pravom služnosti trećih osoba, već su tužiteljice dijelom iste prolazili njenom dobrom voljom. Predlaže odbiti tužbu.

4. Podneskom od 11. rujna 2018. tuženica – protutužiteljica postavlja protutužbeni zahtjev radi zaštite od uznemiravanja u pogledu č.zem. 4366, te eventualni, ukoliko sud prihvati tužbeni zahtjev tužiteljica, kojim traži ukidanje prava stvarne služnosti prolaza preko č.zem. 4366 k.o. Starigrad u korist č.zem 4372/1 i 4372/2 iste k.o., time da će tužbeni zahtjev urediti po provedenom uviđaju. Ističe da je sporno postojanje međusobnog dogovora kraj činjenice što sporna i navodna služnost prolazi isključivo preko nekretnine tuženice, a ne i preko nekretnine njezinih neposrednih susjeda, ovdje tužitelja ad. 1. i 2. čija je nekretnina u zemljišnoj knjizi označena kao čest. zem. 4372/1 k.o. Starigrad. Navodi da su ona i njezin pok. suprug predmetnu nekretninu kupili 1998. godine. U tom trenutku služnost nije bila upisana u zemljišnu knjigu, nije niti danas. Smatra da, sukladno čl. 175. ZVDSP-a svaka služnost mora imati razumnu svrhu. Ono što tužitelji traže ovim postupkom nema razumnu svrhu, već isključivo ugodu tužitelja. Su takvim prohtjevima ne može pružiti pravnu zaštitu jer se ne radi o služnosti potrebnoj za korištenje povlasnog dobra.

5. Tužiteljice-protutuženice, osporavaju protutužbu, ističući, pored navoda iznesenih u tužbi, da je temelj njihova tužbenog zahtjev dosjelost a ne sporazum; da spor iz 2000. nije u vezi s ovim; da ne postoji drugi bliži put do mora, te da je tuženica u postupku pod posl.br. Ovr-587/17 izjavila kako nikad nije smetala prilaz do mora, već je zid rušila jer je bio derutan.

6. U dokaznom je postupku sud je pročitao i izvršio uvid u izvatke iz zemljišne knjige zk. ul. 319, 360, 478, 682, 639, 43, sve k.o. Starigrad (l.s. 5-10), izvadak iz provedbenog plana k.o. Starigrad od 17. studenog 1987. (l.s. 11-12), položajni nacrt (l.s. 13), rješenje Općine Zadar, Općinskog komiteta za komunalne i stambene poslove izgradnju i prostorno uređenje, broj: UpI-05-5627/87 od 11. prosinca1987. (l.s. 14-15), izvadak iz provedbenog plana (l.s. 16), fotografije (l.s. 17-22), fotografije (l.s. 37-46), novinski članak s portala zadarskilist.hr (l.s. 48-50), fotografije l.s. 51-52), fotografiju (l.s. 56), ugovor o kupoprodaji nekretnina sklopljen između Božičev Drage i Božičev Vladimira, kao prodavatelja i Radić Helene i Radić Miodraga, kao kupaca, ovjeren od javnog bilježnika Damira Bjelčića iz Krapine pod brojem OV-021/98 od 30. siječnja 1989. (l.s. 61-64), izvadak iz zemljišne knjige zk. ul. 319 k.o. Starigrad od 6. veljače 1998. (l.s. 65-66), skicu očevida mjerničkog vještaka Zdenka Grbavca iz „GEO – AXA“ od 4. ožujka 2003. (l.s. 68), izvod iz katastarskog plana sa stanjem na dan 10.9.2018. (l.s. 69-70), fotografiju (l.s. 71), zapisnik poslovni broj Ovr-587/2017-3 od 26. travnja 2017. (l.s. 79), fotografiju (l.s. 80), odgovor na prijedlog poslovni broj: Ovr-597/17, zaprimljen 20. travnja 2017. (l.s. 81-82), kupoprodajni ugovor sklopljen između Trošelj Vojislava pok. Ive kao prodavatelja i Božičev Drage kao kupca od 13. listopada 1966., ovjeren od Općinskog suda u Zadru 13. listopada 1966. pod brojem Ov. br. 5133/66 (l.s. 83-86), izvadak iz zemljišne knjige zk. ul. 682 k.o. Starigrad (ls. 87-88), fotografije (l.s. 89-90), fotografije (l.s. 126-128), zapisnik od 26. travnja 2017., poslovni broj: Ovr-587/2017-3 (l.s. 129), fotografiju (l.s. 135), potvrdu Policijske uprave Zadarske,

Policijske postaje Obrovac, broj. 511-18-12/3-37/19 od 18. ožujka 2019. (l.s. 136), potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta Policijske uprave Zadarske, Policijske postaje Obrovac, broj: 511-18-12/3-37/19 od 18. ožujka 2019. (l.s. 137), fotografiju (l.s. 138), potvrdu Policijske uprave Zadarske, Policijske postaje Obrovac, broj. 511-18-12/3-29/2019 od 25. veljače 2019. (l.s. 139), fotografije (l.s. 140-142), zapisnik o inspekcijskom pregledu, klasa: 362-02/18-16/910, urbroj: 531-07-1-3-4-19-12 od 22. veljače 2019. (l.s. 160-161), uvjerenje Policijske uprave Zadarske, Policijske postaje Obrovac, broj. 511-18-12-03-37/19 od 9. travnja 2019. (l.s. 171), fotografije (l.s. 172-179), proveo uviđaj na licu mjesta uz sudjelovanje vještaka mjernika Vicka Burčula, dipl. ing. geod. (l.s. 182-184), fotografije (l.s 205-213), rješenje Općinskog suda u Zadru Pp J-903/2019 od 29. travnja 2019. (l.s. 221), nalaz i mišljenje sudskog vještaka Vicka Burčula, dipl. ing. geod. (l.s. 228-246), proveo uviđaj na licu mjesta uz sudjelovanje stalnog sudskog vještaka Frane Vlatkovića, dipl. ing. geode. (l.s. 280-282), nalaz i mišljenje mjernika vještaka stalnog sudskog vještaka za geodeziju Frane Vlatkovića (l.s. 286-289), očitovanje stalnog sudskog vještaka za geodeziju Frane Vlatkovića poslovni broj P-547/2017 od 15. studenog 2021. (l.s. 362), pročitao izvatke iz zemljišne knjige zk. ul. 360, 2590 k.o. Starigrad sa stanjem na dan 30. ožujka 2022. (l.s. 379-382) te je saslušao svjedoke Krstu Ramića, Zorana Katića, Antu Milovca, Milada Ćasića, Vesnu Romek, Zdravka Peveca, Ivana Marasovića, Dubravku Glavica, Ivana Bušljetu, Gorana Poljaka (l.s. 384-392, 395-400, 444), pročitao sudsku nagodbu od 6. lipnja 2022. (l.s. 401), saslušao tužiteljicu protutuženicu Vesnu Trošelj (l.s. 410), tužiteljicu – protutuženicu Veselu Pavlić i tuženicu -protutužiteljicu Helenu Radić (l.s. 422-423), rješenje Općinskog suda u Zadru poslovni broj P-1173/2020-51 od 28. ožujka 2023. (l.s. 449-457).

7. Tužbeni zahtjev tužiteljice – protutuženice ad. 1. Vesne Trošelj osnovan je u pretežitom dijelu, dok je tužbeni zahtjev tužiteljice – protutuženice ad. 2. Vesele Pavlić u pretežitom dijelu neosnovan.

8. Glavni protutužbeni zahtjev tuženice – protutužiteljice nije osnovan. Eventualno kumulirani protutužbeni zahtjev djelomično je osnovan u odnosu na tužiteljicu – protutuženicu ad. 2. Veselu Pavlić, dok je u odnosu na tužiteljicu – protutuženicu ad. 1. Vesnu Trošelj neosnovan.

9. Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je tužbeni zahtjev za:

- utvrđenje prava stvarne služnosti puta u korist nekretnina oznake čest. zem. 4372/1, 4372/2 i čest. zem. 4372/3 k.o. Starigrad (dalje u tekstu: povlasne nekretnine), a na teret nekretnine oznake čest. zem. 4366 k.o. Starigrad (dalje u tekstu: poslužna nekretnina) kao i zahtjev za trpljenje upisa prava stvarne služnosti prolaza u zemljišnim knjigama te
- nalog tuženoj da tužiteljima dopusti upis prava stvarne služnosti prolaza u zemljišnim knjigama

10. Predmet spora u ovoj pravnoj stvari jest glavni protutužbeni zahtjev za prestanak uznemiravanja tužiteljice u ostvarivanju vlasničkih prava na poslužnoj nekretnini dok je predmet eventualno kumuliranog protutužbenog zahtjeva ukidanje prava stvarne služnosti prolaza preko poslužne nekretnine.

11. Među strankama je sporno jesu li ispunjene zakonske pretpostavke za stjecanje prava stvarne služnosti puta dosjelošću, kao i jesu li ispunjene pretpostavke za njezino ukidanje.

12. Čitanje izvatka iz zemljišne knjige zk. ul. 319 k.o. Starigrad utvrđeno je da je na čest. br. 4366, kuća, dvor, ukupne površine 343 upisano pravo vlasništva u korist Helene Radić, ovdje tuženice – protutužiteljice.

13. Čitanjem izvatka iz zemljišne knjige zk. ul. 360 k.o. Starigrad sa stanjem na dan 25. ožujka 2017., utvrđeno je da su na čest. br. 4372/1, kuća, dvor, ukupne površine 820 m2 i čest. br. 4372/2, pašnjak površine 59 m2 upisane kao suvlasnice Trošelj Vesna za ½ dijela i Pavlić Vesela za ½ dijela, ovdje tužiteljice – protutuženice.

14. Čitanjem izvatka iz zemljišne knjige zk. ul. 360 k.o. Starigrad sa stanjem na dan 30. ožujka 2022., utvrđeno je da je čest. zem. 4372/2 površine 54 m2 i čest. zem. 4372/3 površine 371 m2 upisana u korist Trošelj Vesne za cijelo.

15. Čitanjem izvatka iz zemljišne knjige zk. ul. 2590 k.o. Starigrad sa stanjem na dan 30. ožujka 2022., utvrđeno je da je čest. zem. 4372/1 upisana u korist Pavić Vesele za cijelo.

16. Rješenjem Općinskog suda u Zadru, donesenim u postupku zbog smetanja posjeda prava služnosti prolaza, koji se vodio pod poslovnim brojem P-1173/2020, utvrđeno je da je tuženica Helena Radić smetala tužiteljicu Vesnu Trošelj u njezinu posljednjem mirnom posjedu prava služnosti prolaza dijelom nekretnine oznake čest. zem. 4366 k.o. Starigrad. Istim rješenjem odbijen je kao neosnovan prijedlog za određivanje privremene mjere, sadržajno istovjetan prijedlogu postavljenom u ovoj pravnoj stvari.

17. Iz skice sudskog očevida proizlazi da je stalni sudski vještak za geodeziju Frane Vlatković prikazao put koji su tužiteljice pokazale, označen točkama A-B-C-D-E-F-G-H-I-J-A, a koji prolazi dijelom čest. zem. 4366 k.o. Starigrad u vlasništvu tuženice – protutužiteljice. Osim toga, vještak je prikazao i moguću alternativnu trasu pristupa moru, koja prolazi preko dijela čest. zem. 4372/1 površine 820 m2 k.o. Starigrad, označenu točkama K-F-L-M-N-K, odnosno nekretnine koja je ranije bila u suvlasništvu tužiteljica, koja nekretnina je naknadno, nakon provedenog uviđaja na licu mjesta, parcelirana na čest. zem. 4372/1 površine 449 m2, sada u vlasništvu tužiteljice – protutuženice ad. 2. Vesele Pavlić te čest. zem. 4372/3 površine 371 m2, sada vlasništvu tužiteljice – protutuženice ad. 1. Vesne Trošelj.

17.1. U svom nalazu i mišljenju, stalni sudski vještak za geodeziju Frane Vlatkovića naveo je da preko nekretnina oznake čest. zem. 4372/1, 4363/1, 46363/2, 4371 i 4370 k.o. Starigrad, do mora i duljini tog puta koji bi prelazio preko čest. zem. 4345, 4346, 4347, 4348/1, 4348/2, 4349/2, 4362/2, 4359/2, 4353, 4369, 4376/2, 4377, 4383, 4382, 4380 i 4378, sve k.o. Starigrad, na temelju prikupljenih katastarskih podataka, smatra da nema mogućnosti puta preko navedenih nekretnina.

17.2. U svom naknadnom pisanom očitovanju vještak je naveo da na temelju prikupljenih katastarskih podataka, smatra da nema mogućnosti pristupa do mora javnim putem sa čest. zem. 4372/2 k.o. Starigrad.

18. Tužiteljica ad. 1. – protutuženica ad. 1. Trošelj Vesna u svom je iskazu iskazala da su 1988. godine ona i suprug napravili kuću na dijelu čest. zem. 4372/1 te da se od tada služe spornim prolazom za pristup do mora, a da se njime služila i ranije, još od 1974. godine, od kada se udala u Starigrad, pa je prolazila spornim prolazom kad god bi bila u Starigradu. Navodi da oko toga nikad nije bilo problema do prije par godina, dok tuženica nije kupila nekretninu. Nadalje iskazuje da je nekretnina tuženice, kada ju je kupila, bila ograđena zidom i željeznom ogradom na tom zidu, a da su na tom zidu bili otvor i vrata s kojima se s nekretnine tuženice izlazilo na isti put. Nekretnina je na jednak način bila ograđena dok je bila u vlasništvu ranijeg vlasnika koji je bio iz Slovenije. Cijelo selo je prolazilo sada spornim putem i nikad nije bilo oko toga problema. Iskazuje da je tužiteljica Vesela Pavlić sestra njezinog supruga te da su ona i njezin suprug dobili zemljište za gradnju kuće od svoje majke. Kada su napravili kuću, napravili su zid između njih i tužiteljica ad. 1. smatrala je da su podijeljeni. Od kada je nastao problem s prolaskom preko utužene čestice, tražila je Veselu da njezine goste pusti kroz njezino dvorište do mora, što joj je Vesela privremeno odobrila. Tužiteljici ad. 1. neugodno je kada je gosti pitaju zašto oni ne mogu prolaziti tim prolazom, a drugi ljudi mogu. Navodi da vidi da tim prolazom prolaze ljudi s druge strane magistrale. Također iskazuje da tuženica prolazi preko njezine nekretnine čest. zem. 4372/2, a da i njezini gosti, kada idu prema cesti ili u dućan, prolaze preko njezine čest. zem. 4372/2, koja se nalazi izvan ograđenog dvorišta te na kojoj tužiteljica ad. 1. ima parkiralište i put. Navodi da tuženici nikad nije rekla, niti njoj niti komu drugom, da ne smije prelaziti. Tužiteljica ad. 1. iskazuje da, kada su vrata otključana, i ona prođe, a da ne zna kako drugi ljudi prolaze, odnosno imaju li oni ključ. Navodi da su suprug i Vesela dobili zemljište nekoliko godina prije, prije 1986. godine, ali da ne zna točno kada. Iskazuje da je oduvijek čestica zem. 4372/2 bila kroz 2. U odnosu na parcelaciju iskazuje da su uvijek smatrali da je od Vesele donji dio, a njihov gornji. Navodi da su djeca od Vesele rekla da bi bilo dobro napraviti parcelaciju, a da njih dvije nikad o tome nisu razmišljale. Tužiteljica ad. 1. iskazuje da je suprug vrata na zidu između njezine okućnice i dvorišta Vesele Pavlić napravio od kada je nastao ovaj problem s prolazom. Nadalje iskazuje da je vrata koja idu na put prema moru napravila kada i kuću te da je do ovog postupka nikad nitko nije smetao u prolazu. Navodi da je i gđa Vesela imala vrata na tom putu. Iskazuje da je žica postavljena samo na vratima, i to zato da ona ne mogu prolaziti, a pretpostavlja da ju je postavila gđa Radić. U odnosu na oblik puta od magistrale prema moru 70-ih godina, iskazuje da je, kada je prvi put bila na tom zemljištu, prolaz bio ravan, a da je od kada je napravila kuću sada na „L“, odnosno da se lomi. Navodi da je ogradu svoje nekretnine postavila na svoju nekretninu te da se od 1988. do 2017. godine nitko nije protivio takvom ucrtu puta i prolaženju. Iskazuje da ima saznanja da je gospodin iz Slovenije nekretninu koju je kasnije kupila tuženica ogradio prije više od 40 godina. Tužiteljica ad. 1. iskazuje da je pri formiranju puta dala dio svoje parcele kako bi se formirao put do mora, i to iznad kuće na čest. zem. 4372/2. Također navodi da su dali i dio čest. zem. 4372/1, širine 20 ili 30 cm, ali da ne zna kako se sada ustanovilo da je njihova ograda do spornog prolaza na njihovoj međi. Iskazuje da ne zna je li gđa Vesela dala dio za put. Nadalje iskazuje da su ljudi prolazili preko njezine nekretnine prije nego što su se ogradili prema gđi Heleni i Majićima te da su znali ući i u dvorište dok nisu kuću izgradili. Navodi da ne zna kada je Helena kupila kuću. Tužiteljica ad. 1. iskazuje da

joj je poznato da su ranije postojali sporovi između gđe Radić, njezinog supruga i Vesele Pavlić, a da je g. Radić tvrdio da je Vesela ušla u njegov posjed postavljanjem žicom. Navodi da se ne sjeća da su postojala vrata na prolazu prije 2017. godine, odnosno da nikad nisu postojala. U odnosu na postavljanje žice od strane Vesele iskazuje da nije sigurna je li to bilo prije ili kasnije nego što su Radići kupili nekretninu. Navodi da zna kako se oko toga vodio sudski spor, nakon kojeg su se nagodili, pa je prema toj nagodbi Radić ogradu od Vesele pomaknuo u njezino dvorište za otprilike 20 do 30 cm, nakon čega je rekao da je to sada u redu. Iskazuje da nije bila na neki način uključena u spor između Radića i Pavlića.

19. Tužiteljica ad. 2. – protutuženica ad. 2. Vesela Pavlić u svom je iskazu navela da je zemljište na kojem ima izgrađenu kuću dobila darovnim ugovorom od majke 1986. ili 1987. godine, kao i njezin brat, te da se od tada koristi spornim putem. Navela je da su njezina majka i ujci uvijek govorili da je to njihovo, a da je nekretnina tuženice bila ograđena do tog puta zidom i metalnom ogradom, u takvom stanju ju je tuženica i kupila. Istaknula je da je 2000. godine svoju nekretninu do tog puta ogradila žičanom ogradom, s time da je put do mora suzila kako bi spriječila prolazak motora koji su znali noću prolaziti i remetiti mir. Nakon toga Radići su podigli tužbu zbog smetanja posjeda, no tužbeni zahtjev je odbijen. Nakon što su podnijeli žalbu, nagodili su se da će pomaknuti ogradu u svoje dvorište, što su i učinili. Tom su prilikom bili prisutni suprug tuženice, njegov prijatelj i njezin suprug, a kada je ograda pomaknuta, suprug tuženice rekao je da je to sada u redu. Deset godina kasnije tuženica je zatražila da žičanu ogradu ponovno umakne u svoju nekretninu. Nadalje je navela da se spornim putem nesmetano koristila 32 godine, sve dok tuženica nije prepriječila put, a kasnije postavila i vrata, prije godinu dana. Navela je da su prošlog ljeta, kada je bila tamo u dva navrata po deset dana, vrata bila otvorena pa su njezini gosti prolazili tim putem, dok je ona sama prošla samo jednom. Istaknula je da joj je za odlazak do trgovine, ako ne koristi sporni put, potrebno oko 500 metara, da joj je to bio glavni izlaz do trgovine te da u protivnom mora ići preko plaže. U odnosu na prolaz iz njezina dvorišta na sporni put, navela je da joj je tuženica zatvorila taj prolaz tako što je postavila armaturnu mrežu i neko zeleno platno. Pojasnila je da bi njezini gosti iz dvorišta izašli na plažu, kuda dolaze automobilima, a potom bi izlazili na sporni put. Navela je da je pokušala sama skinuti postavljenu prepreku, što je i učinila, ali ju je tuženica ponovno postavila. Istaknula je da od postupka radi smetanja posjeda, koji je završio nagodbom, pa sve do podnošenja ove tužbe nije bila na neki način ometana u prolasku. U svom je iskazu navela i da su vrata između nje i gđe Trošelj napravljena prije tri godine, pri čemu je ona omogućila svojem bratu da prolazi kroz njezino dvorište do mora. Pojasnila je da je to učinila samo privremeno, dok se problem ne riješi, jer se na spornom putu nalazila septička jama, odnosno rupa koju je iskopala tuženica, koja je također prepriječila prolaz. Nadalje je navela da sa svoje nekretnine ima pristup moru, ali nema pristup trgovini i glavnoj cesti. Vrata kojima ima pristup moru napravila je, koliko se sjeća, 2000. ili 1999. godine, a kroz ta vrata ulaze i automobilom u dvorište. U odnosu na tuženicu navela je da joj je Vesna Trošelj šogorica, odnosno žena njezina brata. Istaknula je da na spornom putu nikada nije vidjela vrata postavljena na sličnoj poziciji kao što su ova koja je tuženica postavila, već da je čula kako su navodno postojala neka vrata koja su skinuta i odmah bačena. Također je navela da su ona i njezina obitelj dali oko 20 m² čest. zem. 4372/2 radi formiranja puta kako bi se donji put spojio s gornjim putem do ceste, a koji put koristi tuženica i njezini gosti. Prije nego što su 2000. godine postavili žičanu ogradu prema spornom putu, ljudi su prolazili preko njihove nekretnine, pri čemu je ona bila u uvjerenju da ostavlja put.

20. Tuženica – protutužiteljica Helena Radić u svom je iskazu navela da su nekretninu kupili u siječnju 1998. godine, kada im je bivši vlasnik pokazao vrata koja su se nalazila na istoj poziciji kao i vrata koja je ona sada postavila. Navela je da je do istočne strane nekretnina bila ograđena malim zidom, pri čemu im je bivši vlasnik rekao da je njihovo sve od tog zida prema istoku, na sjevernoj strani još oko 1,3 metra, a na južnoj strani još oko 1,6 metara. Također im je rekao da je vrata na sjevernoj strani nekretnine postavio 1985. godine jer je došlo do problema kada su došli tuženica i njezin brat te svojatali taj dio. Bivši vlasnik rekao im je i da je od 1985. do 1990. godine naručivao kolčenje, ali da bi oni svaki put znakove kolčenja bacili, kao što su isto učinili i njoj 2020. godine. Nadalje je navela da su 2000. godine, kada su došli, postavili žičanu ogradu kojom su zauzeli dio njezine nekretnine, na što im je njezin muž ukazao, a tuženica ad. 1. kazala je da je to njezina djedovina. Nakon toga podnijeli su tužbu o kojoj je govorila tužiteljica. Istaknula je da su vrata koja je spominjala, a koja je postavio bivši vlasnik, bila zaključana. U odnosu na korištenje predmetnog puta navela je da su, kada su kupili nekretninu i došli u Starigrad, vrata koja je postavio bivši vlasnik bila maknuta, pri čemu ne zna tko ih je maknuo, ali smatra da to nije učinio bivši vlasnik. Njezin muž postavio je nova vrata koja su bila otključana dok su oni bili dolje, a kada bi otišli, zaključavali bi ih, no kada bi ponovno došli, vrata više nije bilo. Navela je da nikada nisu prijavili krađu vrata niti pokrenuli postupak zbog smetanja posjeda zato što im je netko krao vrata. Istaknula je da su drugi ljudi prolazili tim prolazom dok bi vrata bila otvorena, odnosno dok su oni bili u Starigradu, ali bi ih poslije zaključali. Njezin muž svake je godine stavljao nova vrata jedno tri do četiri godine, odnosno do 2002. ili 2003. godine. Nakon toga prolaz je bio slobodan jer su oni rjeđe dolazili, njezin muž se razbolio i više nije stavljao vrata. Navela je da su negodovali protiv prolaska najviše iz razloga što Trošelji nisu ostavili, odnosno dali dio svog dvorišta za zajednički prolaz. Istaknula je da je 2001. godine suprug tužiteljice ad. 1. otvorio vrata sa svoje nekretnine na njihovu nekretninu, odnosno na sporni put, i to kraj prozora njihove spavaće sobe, što im je smetalo. Također je navela da je prema njihovoj građevinskoj dozvoli na čest. zem. u njihovu vlasništvu bila odobrena gradnja jednog objekta, a pristup im je bio predviđen s javnog puta, a ne preko njezine nekretnine. U odnosu na bivšeg vlasnika navela je da joj je rekao kako je postojao dogovor da će svi ostaviti dio kako bi se napravio put do mora, zbog čega nije ogradio cijelu svoju nekretninu, već je ostavio cca jedan i pol metar neograđeno. Navela je da prolaz nije bio betoniran kada su oni došli, a da je betoniran 2001. godine, pretpostavlja da su ga betonirali Trošelji kada su stavljali ogradu i otvorili vrata na taj put. Kada su vidjeli da je prolaz betoniran, ljutili su se, bunili i bilo je svađe, ali nisu podigli tužbu. Istaknula je da su od početka imali loše odnose s Trošeljima i Pavlićima jer su svojatali njihovu nekretninu. U odnosu na sudsku nagodbu navela je da nije istina da je, nakon što je nagodba završila, rekla „to je to“, jer su se prema nagodbi sklopljenoj 2009. godine oni trebali umaknuti do listopada 2009., odnosno trebali su maknuti svoju među unutar svoje nekretnine, a oni to nisu napravili. Nadalje je navela da je svoj ogradni zid do spornog prolaza prvi puta srušila 2018. godine, kada je kopala rupu za separator jer ga nije imala drugo gdje staviti. Istaknula je da je nagodbu u ovom postupku sklopila zato što smatra da je moralno dopustiti tužiteljima prolaz. Navela je da s Trošeljima i Pavlićima ne želi sklopiti nagodbu zato što imaju pristup i sa sjeverne i s južne strane na svoju nekretninu.

Dodala je da je valjda normalno da brat prolazi preko sestrinog. Navela je da s njima ne želi sklopiti nagodbu jer je predlagala da oni svoju ogradu umaknu za 50 centimetara i da se nakon toga neće protiviti da oni prolaze, ali oni na to nisu pristali. To su se dogovarali 2020. godine i tada je Vesna u Veselino ime rekla da će ona ostaviti, no nije. U odnosu na prolazak tužiteljica spornim putem od 1998. do 2018. godine navela je da su gđa Trošelj i gđa Pavlić prolazile kada su vrata bila otvorena, a otvarao ih je Milan Trošelj, brat tužiteljice ad. 2., a suprug tužiteljice ad. 1., po noći. Pojasnila je da su vrata, iako zaključana, lako otvarali tako da bi razmaknuli stup, nakon čega bi ih otvorili te bi tako ostajala otvorena dok ne bi naišao neki turist od susjeda Poljaka, Fešte, Bakota i slično, koji bi ih, ako bi htjeli, zaključali jer svi oni imaju ključ kako bi mogli prići do mora. Međutim, na ponovni upit u odnosu na to jesu li gđa Trošelj i gđa Pavlić od 1998. do 2018. godine prolazile tim putem, navela je da ne zna jer bi oni tamo boravili dva tjedna i bavili se sobom. Navela je da sa sjeverne strane nikako ne dolaze do svoje kuće te da se nisu koristili predmetnim prilazom ni u vrijeme kada nisu imali nijedan prilaz do svoje kuće, jer od kada su došli postoji prilaz od mora. U odnosu na pitanje zbog čega prethodnik nije ogradio cijelu svoju nekretninu ako je 1998. godine postojao prilaz od mora, navela je da je imao problem sa susjedima.

21. Svjedok Krste Ramić, rođen 1971. u Starigradu-Paklenici gdje i prebiva, nesrodan sa strankama iskazao je da mu je predmetni prolaz poznat gotovo cijeli život, obzirom da je iz Starigrada te da je tu često prolazio kao dijete biciklom ili pješice idući u školu, budući da se taj prolaz nalazi negdje na putu između njegove kuće i škole, pa bi išao dijelom uz more, a dijelom magistralom. Nadalje je naveo da nema saznanja konkretno tko je i od kada koristio predmetni prolaz od strane tužitelja Vesne Trošelj, Vesele Pavlić, Mladena Poljaka, Ornele Poljak, Ane Vucić, Ivana Vucića, Marije Barić, Ante Fešte i Mirande Fešte, no zna da se tu prolazilo i da nitko nikad nije postavljao pitanje zašto se prolazi niti je bilo kakve zapreke za prolaz. U odnosu na montažnu kuću na nekretnini Helene Radić naveo je da ne zna kada je postavljena, ali da mu se čini da je tamo otkad zna za sebe. Istaknuo je da se uz tu kuću, a do spornog prolaza, čini mu se, nalazio zid te da su prolazili pored zida. Naveo je da mu se Helena Radić, kao načelniku općine, obratila zahtjevom za suglasnost za uređenje prolaza s južne strane, do mora, što je i dobila. Istaknuo je da ona s tim uređenim drugim prilazom ima prolaz do magistrale prema istoku, a na skici (l.s. 229) pokazao je da se radi o prolazu uz jugozapadnu među č.zem. 4372 pa do č.zem. 5091/2 te dalje. U odnosu na postavljanje fizičkih zapreka na prolaz koji je predmet spora od strane Helene Radić naveo je da ih nije vidio, ali je čuo za njih. Pojasnio je da su do njega informacije o tome došle nakon što je za nekretninu tuženice omogućen prilaz s južne strane o kojem je prethodno govorio. Nadalje je naveo da se ne sjeća je li predmetni put, odnosno prolaz, u vrijeme kada je bio dijete bio asfaltiran. Istaknuo je da je zid sigurno bio do nekretnine tuženice, dok za drugu stranu nije siguran, jer mu se čini da tada kuće još nisu bile izgrađene. Naveo je da je predmetnim prolazom prolazio i u odrasloj dobi, ali ne tako učestalo, možda par puta godišnje. Istaknuo je da na tom putu nikada nije vidio nikakva vrata na ulazu, jer da su postojala, on tu sigurno ne bi prolazio.

22. Svjedok Zoran Katić, rođen 1962. u Zagrebu, prebiva u Starigradu, nesrodan sa strankama, u svom je iskazu naveo da njegovi roditelji imaju u Starigradu kuću od kada je bio dijete, a radi se o nekretnini zapadno od nekretnine tuženice (u

skici pokazuje č.zem. 4365). Poznato mu je da je sada tuženičina nekretnina bila vlasništvo jednog Slovenca, a zapravo Nijemca koji u SFRJ nije mogao biti vlasnik, radi čega je bila upisana na tog Slovenca. Na toj nekretnini 70-ih godina postavljen je montažni objekt, a ista nije imala pristupni put od mora kao što danas ima, već samo ovaj sporni koji se okomito spušta od magistrale. Do rata je u kuću dolazio taj Slovenac, nikad nije bilo problema oko puta, a njegova nekretnina bila je ograđena u tom dijelu do puta te je postojao izlaz u gornjem dijelu parcele na put, a postojao je i na južnoj strani izlaz prema moru, oba pješačka. Nadalje je naveo da, kako vlasnici svih nekretnina s druge strane magistrale nisu imali drugog puta do mora osim ovog, još prije rata, uz suglasnost mjesne zajednice koja je dala materijal, probijen je put od magistrale do mora, što je bilo 80-ih godina. Nekretnina tuženice bila je ograđena do tog prolaza još od 70-ih godina i tako je funkcioniralo do ovih sporova. Istaknuo je da i on ima hotel s druge strane magistrale (pokazuje č.zem. 4314/1), te je njegov otac 80-ih godina za njihove goste kupio put (pokazuje č.zem. 4362/2). U odnosu na stanje na terenu 70-ih godina između nekretnine tuženice i nekretnine danas u suvlasništvu tužiteljica Trošelj i Pavlić, naveo je da je postojao nebetonirani prolaz koji je bio ograđen do nekretnine danas u vlasništvu tuženice, a s druge strane nije bio ograđen. Osamdesetih godina prolaz je betoniran, misli da su se tada i gradile kuće s druge strane, a tada je i ograđena istočna međa tog pristupnog puta. Naveo je da su svi tužitelji, odnosno Vesna Trošelj, Vesela Pavlić, Mladen Poljak, Ornela Poljak, Ana Vucić, Ivan Vucić, Marija Barić, Ante Fešte i Miranda Fešte, koristili sporni put od prije rata dok nije došlo do zagrađivanja istog, a koristili su ga i svi drugi susjedi s druge strane magistrale. Do zagrađivanja je došlo unazad par godina, ne zna točno, a dolazila je policija. U odnosu na izgradnju kuća tužitelja na tom području naveo je da misli da su sagrađene prije rata, svakako prije 1990. godine, a neki su još i 70-ih godina. Nije znao točno kada je Vesna Trošelj napravila kuću, ali je potvrdio da ti ljudi od kada su napravili svoje kuće koriste taj put. Naveo je da ne zna i ne sjeća se je li prolaz betoniran kada je asfaltiran gornji dio puta uz suglasnost mjesne zajednice. Istaknuo je da su svi vlasnici gornjih nekretnina dali dio svojih nekretnina, ne zna koliko je tko dao, a to je bio jedan od uvjeta da mjesna zajednica da suglasnost. Istaknuo je da je osobno puno puta prolazio tim spornim putem, i on i njegovi prijatelji, čak i nedugo prije ovog incidenta, odnosno od kada je počela policija dolaziti. U odnosu na druge pristupe moru tužiteljica naveo je da Vesna ima samo prolaz preko ove nekretnine, a Vesela sa svoje nekretnine može do mora bez da prolazi preko ove sporne, iako su u ogradi do spornog puta na njezinom dijelu nekretnine ostavljena vrata. Potvrdio je da je Vesela Pavlić do ograđivanja nekretnine koristila prolaz da bi došla u svoju nekretninu, ali nije znao koliko je godina koristila prolaz niti kada je njezina kuća napravljena. U odnosu na pitanje jesu li Vesna Trošelj i Vesela Pavlić dale dio nekretnine za formiranje puta, naveo je da misli da jesu. Istaknuo je da je put trebao biti iste širine od magistrale do mora, da je kod magistrale put širine 3 metra, a kako su ljudi gradili kuće, tako se to rješavalo te se širio put. Nadalje je naveo da misli da je put ranije bio okomit bez „zuba“, dok nije znao izgleda li danas isto tako. Na skici (l.s. 229) pokazao je put između č.zem. 4363/2 i 4370, 4363/1 i 4371 te da je dalje trebao ići ravno do mora. Pritom je naveo da tada nisu postojale kuće na č.zem. 4372/1, već su postojale tek kuće na č.zem. 4367 i 4368 te na nekretnini koja je sada u vlasništvu tuženice (č.zem. 4366), a tuženičina nekretnina bila je ograđena zidom i imala je izlaz

na sporni put i imala je izlaz prema moru. U odnosu na vrata u ravnini sjeverne međe tuženice koja bi zatvarala sporni put, naveo je da takva vrata nikad nisu postojala, dok je istaknuo da su sada postavljena i zaključana. Naveo je da su njegovi roditelji posebno kupovali zemljište za drugi put zato što imaju parcelu koju je ranije pokazao (č.zem. 4365), do koje nisu imali pristupnog puta. Naposljetku je naveo da prolaz između gđe Radić i gđe Trošelj te Pavlić nije betoniran niti proširivan uz suglasnost mjesne zajednice.

23. Svjedok Ante Milovac, rođen 1970. u Zadru, prebiva u Starigradu, nesrodan sa strankama, u svom iskazu naveo je da i sam ima nekretnine u susjedstvu (na skici l.s. 229 pokazuje č.zem. 4376/1 i 4375) te da mu je poznat predmet spora. Istaknuo je da je od kada je dijete prolazio tim putem od magistrale do mora, da je put tada bio zemljani te da se sjeća da je do puta postojala ograda na nekretnini gđe Helene, dok za Trošelje ne zna jer su oni kasnije radili svoje kuće. Nadalje je naveo da su svi tužitelji prolazili tim putem dok nije zagrađen, ali ne bi znao reći od kada su prolazili. Istaknuo je da nitko nikad nije branio prolaz tim putem dok sada nije zatvoren i dok nije došlo do ovog spora. U odnosu na vrijeme izgradnje kuća susjeda naveo je da je Vucić napravio kuću negdje prije 80-ih godina, a gdje su Fešte bila je neka ambulanta i prije nego što se on rodio, dok je Poljak davno napravio kuću. Smatra da je kuća Vesne Trošelj napravljena nakon rata, a za sve osim kuće Vesne Trošelj i Vesele Pavlić siguran je da su napravljene prije rata, dok za njihove kuće nije siguran. Naveo je da je gđa Trošelj taj prolaz imala kao najbliži put do mora, a da može i drugim putem, ali je to puno dalje. U odnosu na Vesele Pavlić naveo je da je ona spornim putem pješice dolazila u svoju nekretninu, dok ne zna kuda je dolazila autom. Na skici je pokazao da je sa spornog puta mogla ući u svoju nekretninu cijelom duljinom međe do puta te je naveo da je mogla tu kud god hoće. Istaknuo je da je nekretnina Vesne Trošelj sada ograđena, ali nije znao od kada je ograđena. Naveo je da nikada nije vidio Vesnu Trošelj da ulazi na svoju nekretninu sa spornog puta te da ne zna ulazi li na taj način. U odnosu na izgled puta naveo je da je isti išao pravo, a da je Vesna tu neki zid izvukla pa sada ide malo desno, pri čemu nije znao kada je taj zid izvukla. Istaknuo je da je put betoniran, ali nije znao od kada jer nije išao za tim.

24. Svjedokinja Milada Ćasić, rođena 1952. u Daruvaru, prebiva u Bjelovaru, nesrodna sa strankama, u svom iskazu navela je da su ona i njezin suprug s tuženicom i njezinim suprugom prijatelji 40-ak godina. Njezin suprug i ona imali su kuću također u Starigradu, nešto sjevernije od predmeta spora, koju su napravili 1990. godine, a tuženica i njezin suprug svoju su kupili nakon što su dolazili kod njih te su zajedno u šetnji vidjeli tu nekretninu. U odnosu na put od magistrale do mora, uključivo i sporni dio, navela je da je tim putem prolazila i prije nego što su Radići 1998. godine kupili svoju nekretninu. Put je bio neuređen, zemljani te misli da nije bio ograđen do nekretnina koje se nalaze s jedne i druge strane puta, no zna da je između spornog puta i nekretnine tuženice postojao zidić. Istaknula je da je tim putem prolazila kada bi šetali jer im je to bio najkraći put od magistrale za spustiti se do mora te da joj nitko nikada nije branio da prođe tim putem niti je bila kakva zapreka da se ne može proći tim putem. Tužitelje, kada su joj poimenično nabrojani, ne poznaje. Nadalje je navela da se, s obzirom na to da su često dolazili kod njih, suprug tuženice žalio da se sa susjedama Veselom i Vesnom ne može dogovoriti vezano za prolaz. Naime, godinama je sve više ljudi koristilo taj prolaz od magistrale do mora, što pješice pa čak i biciklima

i motorima, te je bilo sve više buke. Čak su se i gosti hotela koji se nalazi sjevernije pokušavali služiti tim putem kako bi došli do mora na najkraći način. U odnosu na vrata na predmetnom putu navela je da u početku misli da nisu postojala, no nakon što je Mišo vidio da nema dogovora sa susjedama te nakon što su one podigle ogradu između svoje nekretnine i prolaza, on je postavio vrata kojima je zatvorio taj prolaz, a koja je vrata kasnije netko bacio. Navela je da put nije bio betoniran kada su oni kupili nekretninu, već su ga kasnije betonirale susjede Vesna i Vesela. Sjeća se da je Mišo tvrdio da su svoju ogradu stavile na njegov posjed. U odnosu na eventualne sudske postupke prije ovog postupka između Radića i susjeda Vesne i Vesele navela je da ne zna. Nadalje je navela da ne zna je li put prije nego što su Radići kupili parcelu išao okomito ili je imao „zub“, niti koliko je bio širok, no zna da je u ovom donjem spornom dijelu put sužen kada su susjede tuženice postavile ogradu. Nije znala koliko dugo su ta vrata stajala na ulazu. Potvrdila je da su sada na nekretnini postavljena neka vrata te da je vrata na sjevernom dijelu prolaza postavio Mišo. Navele je da je Mišo postavio ta vrata nakon što su susjede postavile ogradu do svoje nekretnine, tri do četiri godine nakon što su kupili nekretninu. U odnosu na prolazak hotelskih gostiju navela je da su vrata bacali, odnosno da su prolazili tako što su vrata otključavana, nisu zaključavana, micali su ih.

25. Svjedokinja Vesna Romek, rođena 1958. u Bjelovaru gdje i prebiva nesrodna sa strankama, u svom iskazu navela da su obiteljski prijatelji s tuženicom i njezinim pokojnim suprugom te da su već prve godine kada su kupili nekretninu bili s njima za Uskrs u Starigradu, nakon čega su u više navrata dolazili na par dana ili na godišnji odmor kod njih u goste. Sporni put je tada bio zemljani s dosta kamenja, neuređen. Između puta i nekretnine od Radića bio je niski kameni zidić. Nadalje je navela da se ona nije služila tim putem jer bi obično došli obalom, no iz priče Helene i Mikija čula je da su se putem koristili seljani i gosti za prolaz do mora. Istaknula je da gostiju tada, 1998. godine, nije bilo puno, a kasnije je bilo puno više ljudi, što bi se reklo „dar-mar“, gostiju i slično, i to pješice, biciklima i motorima. Navela je da se sjeća 2016. godine, u 9. mjesecu, kada je bila tamo s Helenom nakon što joj je suprug preminuo, te da je tada još uvijek bilo dosta djece i gostiju koji su prolazili tim putem i motorima i slično. Tužitelje, koji su joj poimenično nabrojani, ne poznaje. U odnosu na eventualne sporove Radića dok je Miki bio živ navela je da za sudski spor ne zna, ali zna da je Miki napravio nekakvu nagodbu s tim prvim susjedima jer su oni ogradu stavili na njegovu nekretninu. Htio je da to maknu, a oni unatoč nagodbi nisu ništa poduzeli. Sjeća se da je Miki rekao da je prigovorio susjedu kada je stavljao ogradu da ju je stavio na njegovu zemlju, a ovaj je rekao da je to u redu jer da je to njegova djedovina. Nadalje je navela da je, koliko se sjeća, Miki postavio vrata na spornom putu na kraj svoje nekretnine prema magistrali, i to prije 10 do 15 godina, možda i više. Nije znala kada je put betoniran, ali koliko zna, Helena i Miki ga nisu betonirali, već su rekli da su ga izbetonirali susjedi. Istaknula je da sada ta vrata postoje, ali misli da nisu ista vrata. Prva vrata su nestala, no nije vidjela tko ih je maknuo. Vrata koja su sada na nekretnini postavljena su unazad par godina, a postavila ih je Helena. Navela je da se za vrijeme navodnog postojanja prvih vrata prolazilo tim prolazom, ali nije znala jesu li ta vrata bila zaključana. Istaknula je da misli da je 2016. godine postojao period kada je taj prolaz bio slobodan, odnosno kada na prolazu ništa nije bilo. Također je navela da su 2016. godine postojala vrata iz Heleninog dvorišta koja su izlazila na sporni put. U

odnosu na trajanje postavljanja prvih vrata navela je da ne zna koliko su dugo bila postavljena. Međutim, istaknula je da su za vrijeme dok su postojala prva vrata svi prolazili spornim putem, svi kao što je ranije rekla, seljani i gosti. Naposljetku je navela da je susjeda s druge strane spornog puta iz gornje kuće otvorila vrata sa svoje nekretnine na nekretninu tuženika.

26. Svjedok Zdravko Pevec, rođen 1955. u Srednji Mosti, Kapela, prebiva u Bjelovaru, nesrodan sa strankama, iskazao je da je na predmetnoj nekretnini, odnosno u neposrednoj blizini, prvi put bio 1995. godine u veljači, kada je kao pripadnik policije boravio na Alanu te su spavali u hotelu u Starigradu. Tada je šetao s par kolega, a sjeća se da su bili Martin Pokos i Radić. Nakon što je rat završio, kupio je objekt u Zadru, a kolega Radić također je htio kupiti nešto te ga je vodio u Starigrad. Ne zna kako su saznali da se prodaje nekretnina koja je danas u vlasništvu tuženice, no Radić je stupio u kontakt s vlasnikom, Slovencem, koji im je pokazao parcelu, međe i vlasnički list koji je bio uredan. Nakon toga je Radiću posudio novac za kupnju. Slovenac im je rekao da ima problem sa susjedima koji nasilno prolaze kroz dvorište. Nadalje je naveo da se sjeća da je postojao prolaz između nekretnine tuženice i susjeda s istočne strane. Istaknuo je da je na tom putu, a prema nekretnini tuženice, postojao zid, a s gornje strane bila su željezna hrđava vrata koja su bila zatvorena. To je bio ulaz na parcelu. Naveo je da im je prodavatelj pokazao da su međe drugačije, odnosno da taj zid, koji zapravo nije bio zid nego kaskade, nije predstavljao među, već je međa išla dalje prema susjednoj nekretnini. Pokazao im je da međa ide do stabla koje tamo i danas postoji, pri čemu je na skici uviđaja pokazao da se nalazi kod točke „K“. U odnosu na prolazak susjeda unatoč zatvorenim željeznim vratima naveo je da su ih razvaljivali. Istaknuo je da prolaz nije bio betoniran kada je tamo prvi put bio. Kod gđe Helene i njezina supruga svraćao bi svake ili svake druge godine. Na pitanje o tome je li mu gđa Helena davala upute kako i što da iskazuje u ovom predmetu, naveo je: „Što će ona meni govoriti kad sam ja kupovao tu zemlju zajedno sa njenim suprugom.“ Na skici je pokazao poziciju vrata u pravcu „A-B“. U odnosu na razlog zbog kojeg je ova parnica podignuta tek 20 godina od kupnje, naveo je da je razlog nasilno ometanje prostora. Dodao je da je, dok je g. Radić bio živ, on komunicirao sa susjedima i postavljao lanac na vrata. Punomoćnik tužitelja prigovorio je iskazu svjedoka u cijelosti, a prije svega zbog toga što je isti insinuiran od strane tuženice, a koje pripreme za svjedočenje je tužiteljica osobno čula. Nadalje je istaknuo da svjedok nema neposredna saznanja u odnosu na predmet spora, kao niti saznanja da se do 2017. godine istim putem nesmetano prolazilo. Osporeni su neistiniti navodi o postojanju nekakvih željeznih vrata. Istaknuto je da je ovaj iskaz u potpunosti kontradiktoran dokumentaciji u spisu te da je dovoljno izvršiti uvid u spis oko osiguranja koji se vodio 2017. godine, u kojem je ovdje tuženica direktno izjavila da je tada, a po prvi puta, porušila ogradni zid svoje kuće koji je tamo postojao od dana kupnje i prije, i to, kako je tada navela, izrekom i isključivo radi renoviranja istog i vraćanja u isti položaj.

27. Svjedok Ivan Marasović, rođen 1947. u Starigradu-Paklenica gdje i prebiva, nesrodan sa strankama, iskazao je da je bio djelatnik Vodovoda Zadar 45 godina, do mirovine, te da je predmetnim prolazom prolazio svaki mjesec radi očitanja brojila za vodu. Sjeća se i bivšeg vlasnika Slovenca koji bi ga znao pozvati na piće kada naiđe. Naveo je da se, s obzirom na to da je radio i na priključcima za vodu, sjeća da se

priključak od Slovenca nalazio u dvorištu susjedne nekretnine u vlasništvu Bakota i Majića te su mu oni dali suglasnost da sat ostane kod njih jer voda nije bila provedena do njegove parcele. Između njegove i susjedne parcele postojao je prolaz možda do 1,2 metra, ne sjeća se sada širine, ali zna da je bilo usko i da je tu prolazio ne samo on već i svi koji su imali kuće na tom području jer 300-tinjak metara lijevo i desno nije bilo drugog prolaza od magistrale prema moru. Istaknuo je da je tako bilo i da nema razloga neistinito govoriti. Nadalje je naveo da je taj Slovenac do sebe podigao jedan zidić i ogradio se tako da je taj prolaz s te strane do Slovenca bio odvojen zidićem. Od kada je otišao u mirovinu, sada su stavljena vrata, međutim dok je on prolazio nikad nikakvih vrata nije bilo na tom prolazu. U odnosu na korištenje predmetnog prolaza od strane tužitelja koji su mu poimenično nabrojani naveo je da jesu, kao i svi drugi, odnosno cijelo naselje. Istaknuo je da su na spornom prolazu odmah ispod nekretnine od Bakote s desne strane postojala vrata kojima se ulazilo u nekretninu Slovenca. Nadalje je naveo da su Vesna Trošelj i Vesela Pavlić na svojoj nekretnini radile zid negdje pred rat i tada su ostavile otvor za taj prolaz. U odnosu na eventualne sporove zbog tog prolaza naveo je da nije čuo za druge sporove osim ovog, jer su svi mještani s druge strane ceste prolazili i nije bilo problema. Istaknuo je da mu Slovenac nikad nije pričao čiji je to put, niti je ikad rekao da je njegov, kao ni da se ikad bunio što ljudi prolaze. Nadalje je naveo da sa Slovencem nikad nije pričao o putu, ali da se on ogradio, a vrata su postojala iz prolaza u njegovo dvorište, i to ispod kuće od Bakote i Majića. U odnosu na uređenje prolaza naveo je da je isti betoniran akcijom mještana koju godinu prije rata, dok zadnjih 5-6 metara do mora nije bio betoniran jer su rekli da je to pomorsko dobro. Istaknuo je da su ga počeli uređivati još 70-ih godina, a nije znao je li Slovenac sudjelovao u tome. Naposljetku je naveo da su mu Vesna Trošelj i Ana Vucić rekle da imaju spor i da su susjedi stavili vrata i brane im prolaz.

28. Svjedokinja Dubravka Glavica, rođena 1967. u Bjelovaru gdje i prebiva, nesrodna sa strankama, iskazala je da je s tuženicom prijateljica od 90-ih godina te da je s njom i njezinim suprugom dolazila u Starigrad kod sestrične i njezinog supruga. Tako se sjeća i kada su kupovali kuću u Starigradu. Navela je da zna da je predmet spora put. Istaknula je da misli da je put, kada su Radići kupovali nekretninu, bio kamenjar, a nije se sjećala je li bio omeđen s lijeve i desne strane kada se ide prema moru. Navela je da je sada do Radića postavljena provizorna ograda radi zaštite od pogleda, a do nekretnine s druge strane postavljena je ograda i živica. Nije znala postoji li zid između Radića i tog prolaza. Navela je da je boravila kod Radića u Starigradu i prije nego što su i sami kupili nekretninu, a i kasnije su ih posjećivali. Viđala je da netko prolazi tim prolazom, ali su na gornjem dijelu postojala vrata. Vrata su bila uglavnom zatvorena dok ih netko nije oštetio. Nije vidjela nikoga da prolazi dok su bila zatvorena, ali nije tamo toliko dugo boravila da bi znala sve situacije. Istaknula je da su svoju kuću kupili 2010./2011. godine, a prije toga su ljetovali kod Radića te je i tada viđala ljude da prolaze tim putem. Nadalje je navela da su joj Radići govorili o sporovima i problemima sa susjedima. S pok. Mišom je surađivala te je od njega čula da je susjeda, ogradivši svoju nekretninu, ušla u njihov teren i da su zbog toga vodili spor pred sudom. Istaknula je da su Mišo i ona puno putovali poslom pa su često dolazili u Starigrad zbog vrata koja bi bila razvaljena te su nosili lokote i mijenjali ih ako se to smatra sporom. Navela je da je sporni prolaz bio betoniran, a koliko se sjeća, betoniran je kada se Mišo razbolio i kada je odustao od svega. Vrata su se nalazila,

gledajući od mora, iznad vikendice s desne strane u ćošku. Istaknula je da su, koliko se ona sjeća, vrata uvijek bila tamo, odnosno i kada su kupovali kuću. Dok su dolazili kod Mišine sestrične, znali su se šetati tu jer su oni tražili kuću za kupiti te se sjeća da nisu mogli proći tim prolazom jer su postojala vrata. Navela je da se Mišo razbolio, misli 2005. godine, kada je imao karcinom debelog crijeva, te je jedno vrijeme poslije operacije bio dobro, a onda mu se bolest vratila. Nije znala čijim je putem Mišo prolazio do svojih ogradnih vrata. Navela je da je na nekretnini zadnji put bila jučer, a prethodno prošle godine. Poznata joj je situacija od Helene i Miše te onoga što je sama vidjela. U odnosu na pitanje zbog čega Mišo za života nikad nije dizao parnicu vezano za prolaz, navela je da je Mišo podigao parnicu, a da li je to bilo za prolaz ili za među, ne zna. Nadalje je navela da je, kada je prolazila tim prolazom, vidjela da postoje dvorišna vrata od prolaza prema Heleninoj nekretnini, dok se s druge strane ne sjeća da je u početku i bila ograda. Nije znala kada je ograda postavljena.

29. Svjedok Ivan Bušljeta, rođen 1944. u Podravskoj Slatini, prebiva u Starigradu, nesrodan sa strankama, iskazao je da je prije 50-ak godina bio član mjesne zajednice u Starigradu te da su dobili urbanistički plan kojim je bio predviđen put od magistrale do mora, upravo obuhvaćajući i ovaj sporni put. Kako je magistrala povišena od mjesne zajednice dobili su materijal te su napravili škaline od magistrale na taj put. Naveo je da ima kuću s gornje strane magistrale. Kako su se prodavale parcele ispod magistrale, tako su te škale poništene i napravljena rampa za kamione da mogu prići gradilištu. Istaknuo je da se taj put od magistrale do mora koristio od tada. Gospodin koji je bio vlasnik kuće koja je sada od tuženice ogradio je svoju parcelu te je prolaz ostao u širini od metra otprilike. Od kada je gospođa kupila parcelu, ona pravi probleme oko prolaza. Porušila je taj zid koji je bio između te sada njezine parcele i puta, a na početak prolaza stavila željezna vrata. Naveo je da je prolazio tim putem od kada put postoji do kada su stavljena vrata, ne samo on već i njegovi gosti te gosti od susjeda koji imaju kuće s gornje strane magistrale. Istaknuo je da su se svi tužitelji koji su mu poimenično navedeni koristili tim prolazom jer je to put uz njihove parcele i oni su dali dio parcele za taj put. Naveo je da poznaje Vesnu Trošelj i zna gdje je njezina kuća te da ona nema drugi put osim ovog. U odnosu na Veselu Pavlić naveo je da misli da njoj taj put nije trebao jer je, kada je ona radila kuću, mogla prići od mora. Također je naveo da Ana Vucić nema drugi put do mora. Istaknuo je da prije ovog spora nije bilo nikad spora niti su postojala vrata na tom prolazu dok nije došla sadašnja vlasnica. Vrata su postojala samo iz prolaza prema sada njezinoj nekretnini. Naveo je da je Vesna Trošelj imala vrata na tom prolazu, a za Veselu Pavlić nije siguran, misli da nije, te misli da nije imala ni potrebe. U odnosu na izgled puta naveo je da se, gledajući od magistrale, išlo ravno pa malo desno pa opet ravno prema moru, s tim da mu se čini da je prema urbanističkom planu put trebao biti skroz ravan, makar nije sto posto siguran, no takav plan nije ispoštovan i to ne samo tu nego na cijelom tom području nisu ispoštovani planovi za puteve. Naveo je da je gornji dio puta do magistrale bio betoniran, a za donji dio mora priznati da nije siguran pa ne bi govorio. U odnosu na saznanja o problemima od kada je došla nova vlasnica naveo je da su ga prije otprilike dvije godine zvali susjedi vezano zbog toga jer se zatvara, kada je bila i policija te su davali izjave. Dodao je da je sudjelovao u probijanju tog puta u početku, što je bilo prije 50-ak godina, a kasnije su to nastavili vlasnici koji su na tom dijelu kupili parcelu.

30. Svjedok Goran Poljak, iskazao je da se predmetni događaj zbio 2018. godine. Na tom mjestu je osam kuća. Naveo je da su prije 50-ak godina njihovi prednici dogovorili da svaki da dio svoje zemlje kako bi imali put do mora s obzirom da je to bio jedini pristup moru. naveo je da je navedeno funkcioniralo do Uskrsa 2018. godine kad je tuženica na svojoj nekretnini izgradila separator i zabranila prolaz preko svog dijela puta, tada je to bio betonski put. Prvotno da je zabranila svim kućama pravo prolaza, a sada je dopustila pravo prolaza za šest kuća, a da dvije nemaju pravo prolaza. Naveo je da je jedna od tih kuća tužiteljice. On danas ima pravo prolaza preko nekretnine tuženice. Naveo je da im je tuženica zabranila pravo prolaza na način da je napravila rupu za seperator preko koje su pokušavali prolaziti na način da su stavili fosne odnosno zatrpali rupu s obzirom da je rupa bila od zida do zida, dva metra dubine, zbog čega je tuženica zvala policiju te im je policija zabranjivala da prolaze preko nekretnine tuženice. Naknadno da je tuženica postavila zapreku, nešto kao vrata, armaturnu mrežu, ne zna točno kada s obzirom da živi u Zagrebu te je vidio zapreku kad je došao na more. Ističe da su zbog zapreke morali ići okolnim putem do mora i to nekih 500-600 metara. Kroz vrata da se nije moglo proći s obzirom da su bila fiksno pričvršćena. Upitan navodi da je tek naknadno saznao da prije 50- ak godina vlasnici svih kuća su dali dio nekretnine za put da bi onda tužiteljica i Vesela Pavlić sredinom 80-ih godina prošlog stoljeća kad su radile svoje kuće, svoju ogradu stavile na samu među te se time put suzio na 1 metar, pa tako danas put ne prelazi preko njihovih nekretnina. Ujedno i jedino tim dvjema kućama je onemogućen prolaz preko nekretnine tuženice. Ovo da je saznao kad je išao u katastar. Navodi da tužiteljica ima udio u putu samo jedan mali sjeverni dio, nekih 20 centimetara, a to zbog toga što njena nekretnina ide u koso. Tuženica da je kuću kupila početkom 90-ih godina i od samog početka je bila u sporu s Veselom Pavlić, a koji spor je na kraju dobila tuženica. Pojašnjava da se tu radilo o tome da je Vesela Pavlić prilikom gradnje kuće ušla u nekretninu tuženice. Navodi da tužiteljice imaju pristup moru preko svoje nekretnine. Nakon što je tuženica napravila rupu, tužiteljice da su na more išle okolo, a da bi negdje u ljeto 2019. otvorile vrata kroz svoju nekretninu te preko svoje nekretnine odnosno kraj kuće Vesele Pavlić prolazile do mora. Navodi da se sa sjeverne strane tužiteljice nalaze nekakva vrata na kotačiće, a koliko se sjeća ista nikad nisu bila zatvorena i tužiteljica nikad nije priječila ostalim susjedima pravo prolaza. Navodi da dok se radila rupa za separator tužiteljica je zatvorila vrata koja su se nalazila kod separatora da bi onda nešto sjevernije probila zid i napravila nova vrata. Isto da je napravila zato jer su se prva vrata nalazila na samoj rupi pa nije mogla pristupiti na put.

31. Cijeneći svaki iskaz zasebno i u međusobnoj vezi, sud nalazi da se iz iskaza tužiteljica – protutuženica i većeg broja saslušanih svjedoka, osobito Krste Ramića, Zorana Katića, Ante Milovca, Ivana Marasovića i Ivana Bušljete, može utvrditi da je sporni prolaz postojao kroz dulje vremensko razdoblje, da je povezivao magistralu s morem te da se njime koristio veći broj mještana i vlasnika nekretnina s druge strane magistrale. Navedeni iskazi podudaraju se u pogledu činjenice da je nekretnina tuženice uz sporni prolaz bila ograđena zidom, odnosno zidićem, te da su postojala vrata kojima se iz prolaza ulazilo u nekretninu tuženice. Posebno je značajan iskaz svjedoka Krste Ramića koji je naveo da je još 70-ih godina postojao nebetonirani prolaz između nekretnine tuženice i susjednih nekretnina, pri čemu je nekretnina tuženice bila ograđena s jedne strane, dok s druge strane prolaz nije bio ograđen. Naveo je da su

prolaz koristili svi tužitelji i ostali susjedi, kao i da su vlasnici nekretnina prilikom formiranja puta ustupali dijelove svojih zemljišta. Međutim, iskazao je i da su tužiteljice, odnosno njihove nekretnine, imale različite mogućnosti pristupa moru, pri čemu je naveo da tužiteljica Vesna Trošelj nema drugi prolaz, dok je tužiteljica Vesela Pavlić mogla doći do mora i preko svoje nekretnine. Svjedok je potvrdio da se prolazom koristio od djetinjstva. Svjedok Ante Milovac je potvrdio da je od djetinjstva prolazio predmetnim putem, te da su se njime koristili i tužitelji, ali nije znao kada su se koristili, niti kada su izgrađene kuće i postavljene ograde. Svjedok Ivan Marasović, sada u mirovini, iskazao je da je kao djelatnik Vodovoda svakog mjeseca prolazio tim putem radi očitanja vodomjera, kao i da su se prolazom koristili svi stanovnici naselja te da na njemu nikada nije vidio vrata koja bi onemogućava prolaz. Svjedok Ivan Bušljeta potvrdio je sudjelovanje u početnom probijanju puta te da je prema tadašnjem urbanističkom planu bio predviđen put od magistrale do mora. Naveo je da je prolaz koristio dugi niz godina te da su se njime koristili i tužitelji njihovi susjedi. U svom iskazu navodi da je tužiteljica Vesna Trošelj imala samo sporni prolaz kao pristup moru, dok je za tužiteljicu Veselu Pavlić nije smatrao da joj je takav prolaz nužan, jer je mogla pristupiti preko vlastite nekretnine. S druge strane, svjedoci Milada Ćasić, Vesna Romek, Zdravko Pevec i Dubravka Glavica, koji su bili prijatelji tuženice i njezinog pokojnog supruga, iskazivali su o postojanju ranijih vrata na spornom prolazu, njihovu povremenom zaključavanju te problemima koje su tuženica i njezin suprug imali sa susjedima zbog korištenja prolaza. Međutim, navedeni svjedoci nisu imali neposredna saznanja o korištenju prolaza od strane samih tužiteljica. Tužiteljica – protutuženica ad. 1. Vesna Trošelj u svom je iskazu navela da je predmetnim prolazom prolazila od 1974. godine odnosno od vremena kada se udala i počela dolaziti u Starigrad, a da su se ona i njezin suprug nakon izgradnje kuće 1988. godine tim prolazom koristili radi pristupa moru. Navedeni iskaz u dijelu u koji se odnosi na dugogodišnje korištenje prolaza podudara se s iskazima više saslušanih svjedoka. Tužiteljica – protutuženica ad. 2. Vesela Pavlić u svom je iskazu navela da je zemljište za kuću dobila darovnim ugovorom od majke 1986. ili 1987. godine te da se od tada koristila spornim prolazom Potvrdila je da je između njezine nekretnine i nekretnine tuženice ranije postojao spor zbog položaja ograde, koji je okončan sudskom nagodbom, nakon čega je ograda pomaknuta unutar njezine nekretnine. S druge strane, tuženica – protutužiteljica iskazala je da je nekretninu kupila 1998. te da joj je tadašnji vlasnik pokazao granice nekretnine, kao i vrata koja su se nalazila na sjevernom dijelu nekretnine prema spornom prolazu. Navela je i da je bivši vlasnik još 1985. godine postavio vrata zbog problema sa susjedima te da je i njezin suprug nakon kupnje nekretnine više godina postavljao vrata koja su bila zaključavana, ali su ih nepoznate osobe uklanjale i nasilno otvarale. U odnosu na tužiteljice nije znala jesu li se one koristile prolazom u razdoblju od 1998. do 2018., budući su ona i suprug u Starigradu boravili samo povremeno, a da su se drugi ljudi koristili prolazom. Navedeni iskaz u dijelu u koji se odnosi na postojanje ranijih vrata i povremeno zatvaranje prolaza razlikuje se od iskaza većeg broja svjedoka, koji su naveli da na ulazu u sporni prolaz nikad nisu vidjeli vrata, odnosno da su prolaz koristili bez zapreka.

32. Prema članku 229. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ br. 91/1996, 68/1998, 137/1999, 22/2000, 73/2000, 114/2001, 79/2006, 141/2006, 146/2008, 38/2009, 153/2009, 90/2010, 143/2012, 152/2014)

stvarna služnost osniva se na temelju zakona dosjelošću, ako ju je posjednik povlasne nekretnine pošteno posjedovao izvršavajući njezin sadržaj kroz dvadeset godina, a vlasnik poslužne nekretnine nije se tome protivio.

33. Nakon provedenog dokaznog postupka, sud je utvrdio da su tužiteljice – protutuženice, odnosno njihovi pravni prednici, sporni prolaz preko dijela nekretnine označene kao čest. zem. 4366 k.o. Starigrad, u vlasništvu tuženice, koristili kroz dulje vremensko razdoblje, i to najmanje dvadeset godina još za vrijeme pravnog prednika tuženice, bez protivljenja prijašnjeg vlasnika poslužne nekretnine, čime su pravo služnosti puta stekle na temelju zakona dosjelošću jer su se ispunile pretpostavke propisane člankom 229. ZV-a.

34. Stjecanje prava služnosti puta dosjelošću, sukladno Zakonu o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, predstavlja originarno (izvorno) stjecanje prava. Naime, kod izvornog stjecanja pravo služnosti stječe se neovisno o suglasnosti i volji vlasnika poslužne nekretnine, odnosno protivno nejgovoj volji, dok se kod izvedenog stjecanja pravo izvodi iz prava prednika, u pravilu na temelju pravnog posla i uz suglasnost vlasnika poslužne nekretnine. Budući da se u konkretnom slučaju radi o stjecanju prava služnosti puta dosjelošću, a ne o stjecanju prava na temelju pravnog posla, nisu ispunjene pretpostavke za osnovanost tužbenog zahtjeva tužiteljica – protutuženica iz točke 2., zbog čega je isti valjalo odbiti kao neosnovan.

35. Navodi tuženice – protutužiteljice da je njezin prednik postavio vrata još 1985. godine, a da su se susjedi protivili njezinu vlasništvu i nasilno uklanjali vrata, nije potvrđen jedinstvenim i uvjerljivim iskazima svjedoka. Osim toga, pojedini svjedoci tuženice su naveli da su ljudi prolazili i dok su vrata postojala, odnosno da je prolaz bio slobodan u određenim razdobljima. Ovo upućuje i na činjenicu da je tuženica, odnosno njezin prednik, mogao znati za dugogodišnje korištenje prolaza, bez obzira što služnost nije upisana u zemljišnim knjigama. Prema tome nisu opravdani navodi da je kupnjom nekretnine postupala u dobroj vjeri da nekretnina nije opterećena služnosti.

36. Samo utvrđenje da je pravo služnosti puta stečenog dosjelošću ne znači da takvo pravo mora trajno ostati na teret poslužne nekretnine, neovisno o kasnijim promjenama okolnosti. Naime, svaka služnost mora imati razumnu svrhu, a prema članku 242. stavku 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima sud će na zahtjev vlasnika poslužne nekretnine ukinuti nužni prolaz, kao i drugu služnost puta, bez obzira na pravni temelj na kojem je osnovana, ako utvrdi da postoji drugi prikladniji ili jednako prikladan prolaz koji vlasniku poslužne nekretnine čini manje štete.

37. U konkretnom slučaju, iz izvedenog dokaza geodetskim vještačenjem proizlazi da tužiteljica – protutuženica ad. 2. Vesela Pavlić, upisana vlasnica nekretnine oznake čest. zem. 4372/1 k.o. Starigrad površine 449 m2, ima mogućnost osigurati pristup moru preko vlastite nekretnine, koji pristup joj je zasigurno bliži nego pristup preko sporne nekretnine, budući da prema skici sudskog očevida njezina nekretnina je prva do pomorskog dobra, a ta činjenica proizlazi i iz iskaza svjedoka Zorana Katića, Ivana Bušljete, Gorana Poljaka koji su u svojim iskazima naveli da tužiteljica – protuženica ad. 2. Vesna Pavlić ima pristup moru sa svoje vlastite nekretnine. Sama činjenica dugogodišnjeg korištenja spornog prolaza ne može biti odlučna za opstanak

služnosti ako je utvrđeno postojanje jednakog prikladnog pristupa, kojim se ostvaruje ista svrha, a bez daljnjeg opterećivanja nekretnine tuženice.

38. Ovdje se posebno ukazuje da vlasnik poslužne nekretnine nije dužan trpjeti ograničenje svojeg prava vlasništva u većem opsegu nego što je to opravdano svrhom služnosti, osobito kada se ta svrha može ostvariti na drugi jednako prikladan način. Naime, prema članku 177. stavku 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, ovlaštenik služnosti dužan je pri izvršavanju svojih ovlasti postupati obzirno, tako da se što manje opterećuje poslužnu stvar.

39. Slijedom navedenog, sud zaključuju da, iako je tužiteljica – protutuženica ad. 2. Vesela Pavlić kao vlasnica povlasne nekretnine oznake čest. zem. 4372/1 k.o. Starigrad služnost puta na poslužnoj nekretnini stekla dosjelošću, u konkretnom slučaju ispunile su se pretpostavke za njezino ukidanje u odnosu na istu prema članku 242. stavku 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, pa je valjalo iz tih razloga odbiti tužbeni zahtjev za trpljenje upisa prava stvarne služnosti u zemljišnim knjigama u odnosu na tužiteljicu – protutuženicu 2. Veselu Pavlić.

40. Slijedom svega navedenog, glavni protutužbeni zahtjev tuženice – protutužiteljice kojim od tužiteljica traži prestanak uznemiravanja, odnosno zabranu korištenja sporne nekretnine, nije osnovan jer su tužiteljice pravo služnosti prethodno stekle dosjelošću, dok je djelomično osnovan eventualno kumulirani protutužbeni zahtjev kojim traži ukidanje predmetnog prava služnosti i zabranu prolaska preko spornog prolaza i to samo u odnosu na tužiteljicu – protutuženicu ad. Veselu Pavlić iz gore navedenih razloga, dok je u odnosu na tužiteljicu – protutuženicu ad. 1. Vesnu Trošelj isti odbijen, budući je u postupku utvrđeno da ista nema direktan prilaz do mora preko svoje nekretnine, dok zakon nije predvidio prelaganje služnosti na nekretnini u vlasništvu treće osobe, s obzirom na to da služnost puta već postoji, konkretno na spornom dijelu nekretnine u vlasništvu tuženice, zbog čega je odlučeno kao u izreci presude.

41. U odnosu na prijedlog za određivanje privremene mjere iz podneska od 3. travnja 2018., valja istaknuti da je o predmetu privremene mjere između ovdje tužiteljice – protutuženice 1. Vesne Trošelj i tuženice – protutužiteljice već odlučeno u postupku zbog smetanja posjeda prava služnosti prolaza, koji se vodio pod poslovnim brojem P-1173/2020. Slijedom navedenog, ponovno odlučivanje o prijedlog za određivanje privremene mjere u ovom postupku nije osnovano. Prema čl. 346. st. 1. Ovršnog zakona Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj 57/96, 139/10, 112/12, 93/14, 73/17,131/20 i 114/22 u daljnjem tekstu OZ) radi osiguranja nenovčane tražbine može se odrediti privremena mjera ako predlagatelj osiguranja učini vjerojatnim postojanje svoje tražbine, zatim: 1. ako učini vjerojatnom i opasnost da bi bez takve mjere protivnik osiguranja spriječio ili znatno otežao ostvarenje tražbine, osobito time što bi promijenio postojeće stanje stvari, ili 2. ako učini vjerojatnim da je mjera potrebna da bi se spriječilo nasilje ili nastanak nenadoknadive štete koja prijeti. Ovaj sud smatra da prijedlog za donošenje privremene mjere nije osnovan niti u odnosu na tužiteljicu – protutuženicu 2. Veselu Pavlić, budući da ima pristup prema moru preko svoje nekretnine, pa ne postoji nikakva nenadoknadiva šteta koja prijeti.

41.1. U odnosu na prijedlog tuženice – protutužiteljice za određivanje privremene mjere, sud smatra da isti nije osnovan, budući da tijekom postupka nije dokazano da bi se tužiteljice nasilno ponašale prema tuženici – protutužiteljici, niti da bi zbog njihovog postupanja tuženici – protutužiteljici nastala šteta, odnosno da bi postojala opasnost od nastanka štete koja bi opravdavala određivanje predložene privremene mjere.

42. Odluka o trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. i 4. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91., 91/92., 112/99., 129/00., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 96/08., 84/08., 123/08., 57/11., 25/13., 89/14., 70/19., 80/22., 114/22., 155/23., 146/25. - u daljnjem tekstu: ZPP), pa je tako tužiteljici – protutuženici ad. 1. Vesni Trošelj koja je u pretežitom dijelu uspjela u sporu valjalo priznati trošak na ime zastupanja po punomoćniku iz reda odvjetnika, obračunat prema Tarifi o nagradama i naknadi za rad odvjetnika (NN broj: 138/2023., 107/2025., dalje u tekstu: Tarifa) kod određene vrijednosti predmeta spora od 1.327,23 eura, koji prema njezinom udjelu ukupnom troška iznosi ½ troška za sastav tužbe 100 bodova (Tbr. 7. toč. 1. Tarife), sastav četiri obrazložena podneska od 16. svibnja 2017., 3. travnja 2018., 1. veljače 2019. i 14. svibnja 2019., svako po 100 bodova (Tbr. 8. toč. 1. Tarife), sastav ostalih podnesaka od 14. listopada 2021., 20. rujna 2022. i 8. lipnja 2026. 25 bodova svaki (Tbr. 8. toč. 4. Tarife), za pristup ročištu dana 5. lipnja 2018., 25 bodova (Tbr. 9. toč. 5. Tarife), za pristup ročištima na kojima se raspravljalo glavnoj stvari i izvodili su se dokazi na dane 11. rujna 2018., 1. listopada 2018., 7. veljače 2019., 12. travnja 2019., 13. travnja 2022., 6. lipnja 2022., 6. listopada 2022., 28. studenog 2022., 30. ožujka 2023. i 30. rujna 2026., svako po 100 bodova (Tbr. 9. toč. 1. Tarife), sastav žalbe od 18. svibnja 2023. 50 bodova (Tbr. 10. toč. 4. Tarife), što sveukupno iznosi 1.650 bodova, uz vrijednost boda od 2,00 eura (Tbr. 54. Tarife), to iznosi 3.300,00 eura. Kada se na taj iznos obračuna PDV po stopi od 25 % dođe se do iznosa od 4.125,00 eura. Tom iznosu valjalo je pribrojiti trošak očevida u iznosu od 471,17 eura, te trošak sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 53,09 eura i presudu u iznosu od 110,00 eura, što ukupno iznosi 4.759,26 eura, pa tako ½ od ukupnog parničnog troška koji je tuženica – protutužiteljica dužna podmiriti tužiteljici – protutuženici ad. 1. Vesni Trošelj iznosi 2.379,63 eura.

42.1. Zahtjev tužitelja za naknadom troška, za iznos koji predstavlja razliku zatraženog i dosuđenog iznosa, odbijen je kao neosnovan. Radi se o razlici koja je nastala kod obračuna prema većem Tarifnom broju ostalih podnesaka te sastava žalbe, kao i trošak pristupa ročištu od 4. ožujka 2018. za koje u spisu nema dokaza da je održano, sastav podneska od 21. rujna 2021. koji nije priložen u spisu, niti je vidljiv u e-spisu.

42.2. S obzirom na to da su tužiteljica – protutuženica ad. 2. Vesela Pavlić i tuženica podjednako uspjele u sporu, u preostalom dijelu svaka snosi svoje troškove.

Benkovac, 6. studenog 2026.

Sutkinja

Božana Mihalj

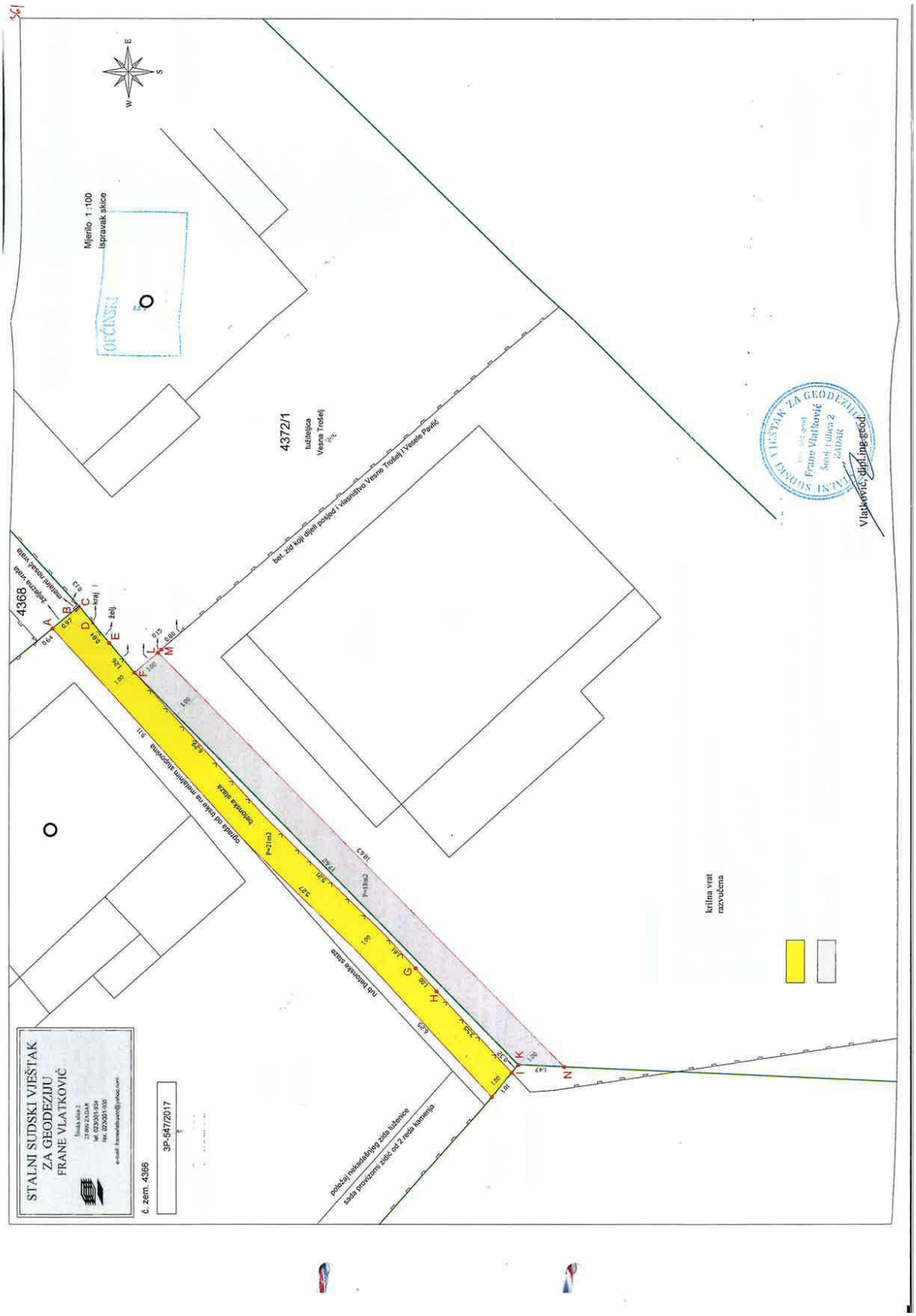

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ove odluke dopuštena je žalba nadležnom županijskom sudu. Žalba se podnosi putem ovoga suda dovoljnom broju primjeraka za sud i suprotnu stranu, u roku 15 dana od dana dostave prijepisa ove presude.

DNA:

1. Tužiteljicama – protutuženicima po pun.
2. Tuženici – protutužiteljici po pun.

Mjerilo 1:100
Ispravak skice
4372/1
tužiteljica
Vesna Trošelj
bet. zid koji dijeli postojeći i vlasništvo Vesne Trošelj i Vesele Pavić
4368
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
kraj
želj
postojeći nadzemni dio zida
betonska stopa
nova betonska stopa
opruda od betona na metalnim stupovima
krilna vrat
razvučena
STALNI SUDSKI VJEŠTAK
ZA GEODEZIJU
FRANE VLATKOVIĆ
Šenka ulica 2
23 000 ZADAR
tel. 023/301-934
fax. 023/301-930
e-mail: franevlatkovic@yahoo.com
3P-547/2017
č. zem. 4366
položaj nekadašnjeg zida tuženice
sada provizorni zidić od 2 reda kamenja
Vlatković, dipl. ing. geod.
STALNI SUDSKI VJEŠTAK ZA GEODEZIJU
Frane Vlatković
Senk. Tudora 2
ZADAR

Broj zapisa: **9-3088f-c6047**

Kontrolni broj: **00be8-9f2bb-44828**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:
https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Zadru** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.